

ikke bleve hjulpede derved, snarere bleve hjulpede af Aften i Uden, medens Alt blev ved det Gamle, saa at den Knude, der er strammet, ikke bliver løst. Jeg vil derfor være tilbøielig til at antage, at saaledes som Sagen staar — og for mig stiller den sig som værende af en saadan Betydning, at jeg næsten tør driste mig til at sige, at Almenvellet kræver en Ordning af Sagen — vilde det være rigtigst, at der fra vedkommende Lodsseiers Side blev grebet fat med Energi, Sammenhold og tilbøielig Initiativ, og at de indgif med et Andragende om Forhandling med Regjeringen om en Afsløsning af Spørgsmaalet, og da de vel nok kunne komme overens med den private Fabrikeier, vilde der kun staa den Overenskomst tilbage for at naae en heldig Løsning af Forholdet. Skulde dette Spørgsmaal da ikke kunne løses imellem de vedkommende Lodsseiere, som have erhvervet Eiendomsret over Spøen — men med Forpligtelse til i alt Fald en delvis Udtørring — og den private Fabrikeier, saa er jeg tilbøielig til at antage, at vi vilde være i Stand til at benytte Grundlovens Bestemmelse med Hensyn til Expropriation af den Vandkraft, som er tillagt den vedkommende private Fabrik, idet det bevislig er Tilfældet, at man har været villig til at afløse denne Vandkraft ved Kul. Gjennem en saadan Ordning vilde Spørgsmaalet jo kunne løses. Saafremt Statens Tilbud er antageligt, vil det ligge i de vedkommende Lodsseiers og den vedkommende private Fabrikeiers Interesse at søge Sagen ordnet ved en mindelig Overenskomst, men jeg hævder, at saafremt — det er min Betragtning — Lodsseierne vinde Ret til Sænkning, og der kun er det til Hinder for en Ordning af Sagen, at man ikke kan faae Vandkraften afløst ved en Overenskomst med den private Fabrikeier, saa vil dette kunne ske ved Statens Mellemkomst. Jeg tror ikke, at de skulle gaa dertil, men jeg antyder disse Udveie, som jeg tror, man kan benytte for at naae en Afgjørelse. En offentlig Licitation, hvorved, som sagt, Spøen kommer i Arediemands Haand, vilde paa ingen Maade føre til en Ordning, men kunde tværtimod føre til en saadan Forvirring, at det blev saa godt som umuligt for Staten at faae Sagen ordnet senere. Med Hensyn til Lodsseierne, da er det gjerne Tilfældet, at der gives Enkelte, som ere villige til at tage Del i de Byrder, som Foranstaltningen vil kræve, selv om de have Nytte af Foranstaltningen. Det er sandsynligt, at Landvæsenkommissioner ikke have den fornødne Kompetence i Lovgivningen til at afgjøre den Slags Spørgsmaal, og det kan derfor være muligt, at man, saafremt Regjeringen fremdeles vil vække sin Haand til Løsningen af dette Forhold, kommer til at løse disse mindre Spørgsmaal ved en særlig Kommission i Lighed med hvad der f. Ex. nu sker ved Expropriationen af Jord til Digerne paa Lolland. For Øvrigt er vistnok saa godt som alle de tilstedende Lodsseiere godt paa Veie til at ind-

se Betydningen for hver især af de Forpligtelser, som dette medfører. Det er kun disse Bemærkninger, som jeg vilde fremsætte angaaende dette Forhold, som jeg betragter som et af de vigtigste, der foreligge til Forhandling i Aften. Der kan derved indvindes flere Tusinde Tønder Land til Jordel for Mange og til Stade for Ungen, og det er derfor vel værd at overveie.

Winther: Jeg vil tillade mig at udtale et Par Ord angaaende det Forslag, som omhandles i Betænkningen under Nr. 37. Der er her Tale om en Mand, der er af den ringere Klasse. Han har tjent som Overtend ved Epitetaten i en længere Aarække, men da hans Andragende tidligere har været for her i Thinget, skal jeg ikke udtale mig videre derom. At Andragendet i Aar saa at sige ikke har været behandlet i Udvalget, ligger blot dertil, at jeg ved en Misforstaaelse ikke var bleven opmærksom paa, at det ikke var indbefattet under en anden Sag, saa at jeg altsaa ikke har kunnet bringe det frem i Udvalget førend i det sidste Dieblif. Af denne Grund har jeg ikke engang havt Leilighed til at udtale mig videre om Andragendet i Udvalget. Det forholder sig i Korthed saaledes, at denne Mand har tjent i 16 Aar i fast Tjeneste; i et af disse Aar har han gjort Krigstjeneste, hvilket regnes dobbelt, og han har altsaa gjort 17 Aars fast Tjeneste. Dernæst har han tjent 4 Aar uden fast Tjeneste, og i de 2 af disse 4 Aar har han været med i Krigen, idet han har været Stedfortræder for sin Fader. Nu er der den Bestemmelse i Loven af 9de April 1851, at Underklasserne for at blive pensionsberettigede skulle have tjent i 20 Aar. Denne Mand har, efter den sædvanlige Maade at regne Aarene paa, tjent i 23 Aar, men der er den uheldige Omstændighed derved, at han ikke har været fast ansat i de 6 af disse 23 Aar, som jeg regner det til; imidlertid har han tjent Fædrelandet i Krig en Del af disse Aar. Det er ikke aldeles uden Exempel i Rigsbagen, at man har overset dette, at en saadan Tjeneste, der er ydet, ikke har været i Genhold til fast Ansættelse, og hvad enten han har tjent Staten i Form af fast Ansættelse eller ikke, er for Staten selv ligeegyldigt. Han har gjort Tjeneste i denne lange Række af Aar og blev affædiget paa Grund af, at der skete en Forandring i den Etat, hvori han var ansat. Derfor det havde været en noget høierestaende Mand, er jeg overbevist om, at man ikke vilde have behandlet ham saa haardt, som det er Tilfældet her. Jeg veed meget godt, hvad der har været i Veien; der er blevet viist megen Velvillie imod denne Mand af flere Krigsministre, fordi han er bleven anbefalet af sine Foresatte som en særdeles hæderlig og arbeidsom Mand i sin Stilling; men man har frygtet for, at der skulde komme mange Andre og melde sig, som havde været stillede paa samme Maade, og dette har